

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

196

Vragen van het lid **Koşer Kaya** (D66) aan de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Financiën over *de mogelijke looneis van € 800 per werknemer*. (Ingezonden 25 september 2009)

1

Welke effect heeft een loonsverhoging in 2010 van € 800,- voor alle werknemers op de werkgelegenheid in arbeidsjaren en de werkloze beroepsbevolking in 2010, 2011 en op lange termijn?

2

Welke effect heeft een loonsverhoging in 2010 van € 800,- voor alle werknemers op de overheidsfinanciën in 2010 en 2011? Hoe beïnvloedt dit de inkomsten en de uitgaven?

3

Welk effect heeft een loonsverhoging in 2010 van € 800,- voor alle werknemers in 2011 op de verwachte besparing van € 3,2 miljard als gevolg van de doorwerking van het akkoord met de sociale partners?

4

Kunt u deze vragen vóór 1 oktober a.s. beantwoorden in verband met het uitkomen van het SER-advies over de verhoging van de AOW-leeftijd?

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de minister van Financiën (ontvangen 1 oktober 2009)

1

Een stijging van de lonen leidt tot een toename van de reële arbeidskosten en een verminderde winstgevendheid van bedrijven, waardoor de situatie op de arbeidsmarkt verslechtert. Berekeningen van het Centraal Planbureau (CPB) met het macro-econometrische model SAFFIER geven aan dat een (autonome) loonstijging met 1% voor alle werknemers in het eerste jaar leidt tot een afname van de werkgelegenheid in arbeidsjaren met 0,1% en een stijging van de werkloze beroepsbevolking met 0,1%-punt¹. In het tweede jaar bedragen de afname van de werkgelegenheid en de stijging van de werkloosheid respectievelijk 0,3% en 0,2%-punt. Op de middellange termijn (na 8 jaar) lopen deze effecten op tot 0,6% en 0,5%-punt. De effecten van een loonsverhoging van 800 euro (op modaal niveau een loonstijging van ca. 2,5%) zijn gemiddeld ongeveer twee keer zo groot als de effecten die door het CPB zijn berekend op basis van een loonstijging van 1%. Dit zou betekenen dat de werkloosheid op

middellange termijn met 80.000 toeneemt, terwijl deze als gevolg van de financiële- en economische crisis al op een hoog niveau ligt.

2

Volgens de berekeningen van het CPB leidt een loonstijging met 1% voor alle werknemers in de eerste twee jaren tot een lichte verbetering van het EMU-saldo, doordat de belastinginkomsten (BTW en LB/IB) harder toenemen dan de uitgaven aan lonen en uitkeringen. Deze kleine verbetering van 0,1%-punt slaat op middellange termijn om in een verslechtering met 0,2%-punt. Het positieve effect van een loonstijging op de bestedingen wordt dan meer dan teniet gedaan door het nadelige effect op de concurrentiepositie en winstgevendheid van het bedrijfsleven waardoor de stijging van de belastinginkomsten achterblijft bij de stijging van de uitgaven. Ook hier geldt dat de effecten van een loonstijging van 800 euro gemiddeld ongeveer twee keer zo groot zijn als de effecten van een loonstijging van 1% zoals door het CPB berekend.

3

Het CPB raamt een loonstijging van 1,5% voor 2010 en het kabinet wil komen tot een nominale nullijn voor

de lonen in nieuwe cao's. In het aanvullend beleidsakkoord is hiervoor een besparing opgevoerd van 3,2 miljard. Met een loonstijging van 800 euro, dat op modaal niveau zoals gezegd ongeveer overeenkomt met een loonstijging van 2,5%, zou deze besparing niet worden bereikt.

4

Ja.

¹ CPB-document no. 123, «Saffier, een multi-purpose model van de Nederlandse economie voor analyses op korte en middellange termijn», 2006.